

Oglas, pripisan... izlasku i računanju se na temelju običnog cjenika ili po dogovoru.

Novci za predbrojbu, oglaš. itd. imaju se naplatom ili polu-otom pošt. Medionice u Beču na administraciju lista u Puli.

Kod narutbe valja točno naznačiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Tko list na vrijeme ne primi, treba to javi odpravnicu u otvorenom pismu, sa koji se ne plaća poštarina, ako se iz-vača naplaćuje „Reklamacija“.

Ceskeveg računa br. 3742. Telef. tiskare broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom vastu male stvari, a mestoga svo poljvari“ Narodna poslovnica.

Izlazi svakog četvrtka o podno.

Notekani dopisi se ne vraćaju nepotpisani ne daju se izdavati bez poštarnom stoje 10 K u obće 5 K za seljake na godinu ili K 50 —, odu. K 250 za pol godine. Izvan carevina vile poštarna. Plaća i utičuje se u Puli.

Pojedini broj stoji 10 h, mesali 20 h, koli u Puli, toč izvan iste.

Uredništvo i uprava nalazi se u tiskari Laginja i dr. prij. J. Krmpotić i dr. (Via Gluba br. 1), kaznokaske se nazivaju sva pisma i prepilate.

odgovorni urednik i izdavalac Jerko J. Mahulja. — U nakladi tiskare Laginja i dr. prij. J. Krmpotić i dr. u Puli. — Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu (Via Crocchi br. 1, II. et.)

Iz carevinskoga vieća.

U Beču 2./4. 1908.

Od decembra prošle godine sastalo se je danas prvi put carevinsko vieće na kratko zasjedanje t. j. do uskršnih blagdana ili do velikog čedna.

Povod tako dugim prazničnim nalozima o poduljem zasjedanju prošlih delegacija u Beču i u neobičnom zaljublivanju proradunskog odbora, koji nije još ni sada razpravio državni proračun za god. 1908.

U ovom kratkom zasjedanju rješiti će se nekoji vladini prešni predlogi i predmeti manje političke i gospodarske važnosti. Najvažniji predmet, koji se već nalazi danas na dnevnom redu i o kojem će se razpravljati još par sjednica, je vladina osnova o broju novaka, koje se imaju vratiti ljetos u vojsku.

Osim prešnog predloga za dozvolu novaka za vojsku, stavljen je i više drugih prešnih predloga, kao onaj o pomnoženju novaka za domobranstvo, o promjeni djelokruga pojedinih ministarstva usljed ustrojenja ministarstva za javne radnje, o naknadnom kreditu k proračunu od 8-1908, o ustanovljenju „izbosa“, koji se imaju podrošiti na obitelji pričuvnika pozvanih na vojničke vježbe, te raznih predloga o netom minulih izbora za zemaljski sabor Galičije.

Prešnost prvog predloga — broj novaka — obrazložio je u kratko slovenski zastupnik Pogačnik kao predsjednik vjecnog odbora.

Za njim je govorio protiv prešnosti česki socijalista Svoboda samo česki.

Iza toga prekinu predsjednik razpravu i dade rječ najprije zast. Diamantu pak zast. Freslu. Prvi je upitao predsjednika što kani poduzeti protiv zatezanja sa izvještaji legitimacionog odbora, koji imaju podneti izvještaje o onih izborih za car. vieću, protiv kojim su od stranaka podneseni utoci; drugi je upozorio vladu na sve to više rastuću cijenu sladora u Českoj. Tim bijaše iscrpljen dnevni red.

U Beču 8./4. 1908.

Nakon obavijestih formalnosti preslo se je na razpravu o prešnosti vladinog predloga za broj novaka.

Podulji govor izrekao je protiv prešnosti i u obće protiv vojničtvu poznati socijalista Daszjnski. Iznievši na svjetlo mnogobrojne pritužbe protiv vojnoj upravi, izjavio je, da će njegova stranka glasovati protiv prešnosti i protiv samom predlogu.

Kršćanski socijalac zast. Bielohlavek uzео je u obranu vojsku i vojnu obranu izričite potrebe jake i dobro uređene vojske protiv izvanjakim i domaćim neprijateljima.

Njemački socijalista Hackenberg govorio protiv prešnosti i protiv predlogu. Zagovarao dvogodišnju vojničku službu, poboljšanje vojničke hrane i bolje postupanje sa vojniciima, napose sa novacima.

Poljački konservativac prof. Dzieduszycki obrazložio stanovište poljskog kluba i obća, da će Poljaci glasovati i za prešnost predlog i za sam predlog.

Samostalni socijalista Stark izjavio, da ne može glasovati ni za prešnost ni za predlog držeti se kršćanskog načela: „nemješ ubiti!“ Dok se neuredi mnogobrojna gospodarska pitanja, ne može se ovakvili prešnih predloga razpravljati.

U Beču 4./4. 1908.

U današnjoj sjednici nastavljena je razprava o prešnosti predloga za broj novaka. Prvi je uzео rječ slovenski zastupnik Demšar, koji je zagovarao uvođenje poljodjeljskih tečaja kod vojske; položio se je na častilke, koji stovrtavaju naše mladiće, jer nepoznaju njihovog jezika. Njegova des strana glasovali za prešnost i za predlog.

Rusin Okunjevski predbaciv vojnoj upravi, što se vojsku neupotrebljava u kulturne svrhe već na uništenje slobode. Rusinski vojnici — reče — zlostavljeni su kano i Rusini u obće od njihovih neprijatelja. Glasovali će protiv prešnosti, česki agrarac Udržal prosjveduje, što je jedan član parlamenta (zast. Bielohlavek) teško uvriedio učenjaka Tolstoja, komu se sav naobraženi svijet klanja. Zali što se toliko trošiti mora za vojsku, koja je neko potrebno zlo sve dotle, dok i naši susjedi sjede na bajunetah; zagovara dvogodišnju službu i odpušte u vrijeme zetve.

Ministar za zemaljsku obranu osvrnu se na razne pritužbe predgovornika. Obćaje uvođenje dvogodišnje službe, strogo postupanje protiv svima, koji zlostavljaju nomačaje, brani vojsku od neopravdanih napadaja, dokazuje potrebu većeg broja nomačadi a da se uzmogne uvesti dvogodišnju službu; vojna će uprava do mala staviti na razpravu novi kazneni zakonik i uvesti sve novovjeke ustanove u kaznenih poslovih.

Zast. prof. Sternberg obara se na vladu i na česke agrarce, koji da narod bune protiv vojski; osobito oštro navajjuje na predgovornika Udržala, koji da je vojsku izvrgao ruglu i smjehu; navajl zatim na socijaliste, koji neštedo nikoga, pa ni siromahn vojnike, koji se žrtvuju za ukupno dobro domovine.

Neimajući povjerenja u vladu, koja očitjuka sa socijalistima, ne može glasovati za prešnost predloga.

Česki agrarac Bergman bavi se ponajviše pobijanjem grofa Sternberga, koji da neima prava govoriti u ime českoga naroda i koji da je zlovoljan na česke agrarce, jer je njihovim nastojanjem propao kod posljednjih izbora za česki sabor u tih izbornih kotarih.

Predsjednik dignu zatim sjednicu i uređe buduću za ponedjeljak.

Beč 6/4 1908.

U današnjoj sjednici nastavljena je razprava o prešnosti predloga za broj novaka.

Polto su govorili zastupnici Choc i Stransky, prvi česki protiv, drugi za prešnost stavljen je predlog za konac razprave koji predlog bijaše i prihvaćen.

Generalni govornici bljahu izabrani protiv prešnosti socijalista Schumeyer, a

za prešnost kršćanski socijal Kunačuk. Ovi su svaki sa svog stanovništva obrazložili svoje predloge.

Sjednica je svršila sa govorom zastupnika Bergmana a danas tekao bio nastavak i konac razprave o prešnosti i meritorno o vlad. osnovi za broj novaka.

Beč 7. 4. 1908.

Na početku današnje sjednice podneseno je više stvarnih izpravak k razpravu o prešnosti osnovu o vojničtvu.

Govorili su poljak Londzin, prof. Sternberg, česki radikalac Baza, rusin Okunjevski, socijalista Löw.

Konačno je došlo na predlog českok radikalca Choca i njemoečkog socijaliste Seitza do pčimennog glasovanja o prešnosti.

Za prešnost glasovalo je 303 a protiv prešnosti 122 zastupnika. Zatim se je preslo na razpravu o samom predlogu.

Prvi je govorio o stvari česki socijalista Aust i to obćenito protiv vojnoj upravi.

Rusin Rzeszowsky govorio protiv razpisnosti vojne uprave za svišno oružje, protiv vojničkom kaznenom postupniku, protiv zlogorabam vojnih oblasti kod novacjenja; zagovarao dopuste vojnika za vrijeme žetve kao redovite, ništo kao pokus.

Sveniemac Iro govori protiv organizacije pukovnija, navajl na vladu, koja tobož i kod vojske povladjuje Slavenom pa njoj nemože i radi toga glasovati vojnike.

Slovenski zastupnik Hribar izjavljuje u ime svog kluba, da će glasovati koli za prešnost, toli za sam predlog; neće pako glasovati za to, da tim vladi izreče povjerenje, već radi toga, što to zahtjev ugled monarhije. Mi smo protiv pretjeranom militarizmu, ali kod toga nezaboravljamo, da nemišimo biti slabiji od naših susjeda; glasovati ćemo tečkoga srca jer smo mi svi za sveobće razoružanje svijlu naroda, za što — reć bi, da vlasti nemaju više volje. Vlada bi morala zadovoljiti svoje narode, jer bez toga ćemo uvijek biti slabi i veleivlastni položaj monarhije dolazi u pogibelj. Govori protiv prevellkom broju častilčtva u vojski na uštrb slovenskih naroda; prigovara nečovječnom postupanju sa vojnici; prosvjeduje protiv zlogorabi sa vojničtvom u političke svrke; navajlja kao primjer Hrvatstvu pod zlosretnim Kluenom.

Tim je svršena generalna razprava. Kao generalni govornici izabrani su: protiv njemački šidov Straucher.

Njemački agrarac Kutscher govori vrlo kratko za osnovu naglasiv, da je vojničtvo potrebno i kod nas sve dotle dok se nadođe obćenito do uvidjavnosti, da valja sve države razoružati.

Iza toga primljena je osnova u II. i III. čitanju.

Upite na predjednika stavili su zastupnici Breitner i Stark.

Predsjednik dize sjednicu i uređe buduću za sljedeći dan u 11 sati.

Izborna reforma za Ist.-2.

(Nastavak) Čl. II.

Izborni red za pokrajinske sabore Primorja, u koliko se odnosi na Markgrofju Istru, ukida se zajedno sa pokrajinskim zakonima od 17. jenara 1867. br. 5, 19. febrara 1867. br. 9, 18. jenara 1868. br. 0, 20. maja 1870. br. 39, 16. decembra 1872. br. 1, ex 1873. i 1. jenara 1889. br. 7. List. Z. i P. odr., a na njegovo mjesto stupa ovaj

Izborni pravilnik za pokrajinski sabor Markgrofje Istre.

1. O izbornih kotarih i mjestih. § 1. Za izbor zastupnika razreda realnog veleposjeda Markgrofjia Istra sačinjava samo jedan izborni kotar. Mjesto izbora je grad Poreč.

§ 2. Izbornici zastupnika razreda realnog veleposjeda sačinjavaju jedno izborno tijelo, koje će birati pet zastupnika.

§ 3. Za izbor zastupnika gradova, varoši i obrtnih mjesta sačinjavaju:

- a) porezna občina Pula tri izborna kotara; b) porezna občina Kopar; c) mjesto Piran; d) porezna občina Rovinj, svaki po jedan kotar;

e) porezne občine Izola i Milje, zajedno jedan izborni kotar; f) porezne občine Poreč i Motovun te mjesto Višnada i Oprtalj, zajedno jedan izborni kotar;

g) porezne občine Buje, Umag i Čitanova zajedno jedan izborni kotar;

h) porezne občine Vodnjan sa mjestom Pazin i Buzet, zajedno jedan izborni kotar;

i) porezne občine Pazin, Buzet i Plomin, izključiv istoištema mjesta, zajedno jedan izborni kotar;

l) porezna občina Mali Lošnj i mjesto Veliki Lošnj, zajedno jedan izborni kotar;

m) porezne občine Cres, Krk i Labin te mjesto Plomin, zajedno jedan izborni kotar;

n) porezne občine Volosko, Opatija, Kastav i Podgrad te mjesta Lovran, Mošćenice i Klana, zajedno jedan izborni kotar.

U poreznoj obćini Pula II. se izborni kotar sastoji od dijela izvan „grad“, 21. od predgradja Port'Aurea, Sv. Martina i Zaro i od predgradja Sv. Mihovili, a 31. od ostalog dijela porezne občine Pula.

§ 4. Svako mjesto naznačeno u predjašnjem § je biralište.

U izbornih kotarih, koji se sastoje od više mjesta prvo u naznaci svakog pojedinog kotara također je i biralište.

§ 5. U svakom pojedinom od izbornih kotara naznačenih u § 3. bitaće će se po jedan zastupnik.

Svi koji imaju pravo glasa u svakom pojedinom od izbornih kotara sačinjavaju jedno izborno tijelo.

§ 6. Trgovnačko-obrtnička komora u Rovinju bita dva zastupnika na pokrajinski sabor.

Članovi kojim se pravom odlučnog glasa u žrihu iste sačinjavaju izorno tijelo za taj izbor.
Biralisti je ondje, gdje je stelo komore.

§ 7. Za izbor zastupnika seoskih obćina sačinjavaju:

prvi izborni kotar sa glavnim biralištem u Poreču:
sudbenog kotara Buje, osim poreznih obćina Krasica;
sudbeni kotar Piran, osim poreznih obćina Sv. Petar na Piranšćini i Korte d' Izola;

sudbenog kotara Kopra porezne obćine Vale d'oltra i porezna obćina Lazaret osim mjesta Cesari i Pobegi;
sudbenog kotara Motovun, porezne obćine Višnjani i Sv. Nedilja i porezne obćine Višnjada osim mjesta Ferenci;

sudbenog kotara Poreč porezne obćine Tar, Vabriga i Frata i porezne obćine Poreč i Vrsar i Funtane (mjestna obćina Vrsar);
sudbenog kotara Pazin, porezne obćine Pazin i mjesto Pazin;

sudbenog kotara Labin porezne obćina Labin i mjesto Plomin;
sudbeni kotar Rovinj osim mjestna obćine Kanafanar;
sudbenog kotara Vodnjan porezne obćine Vodnjan i Svetivincenat;

sudbenog kotara Pula porezne obćine Fazana, Galezan i Sijan;
sudbenog kotara Lošinj porezne obćine Čunski, Osor, Nerzino i Sv. Jakov.
Drugi izborni kotar sa glavnim biralištem u Koprju:

sudbeni kotar Koper;
sudbenog kotara Pirani porezne obćine Sv. Petar na Piranšćini;
sudbenog kotara Buje porezna obćina Krasica.
Treći izborni kotar sa glavnim biralištem u Voloskom;

sudbeni kotari Volosko i Podgrad.
Četvrti izborni kotar sa glavnim biralištem u Pazinu;
sudbeni kotari Pazin i Labin.
Peti izborni kotar sa glavnim biralištem u Buzetu;
sudbeni kotari Buzet, Motovun i Poreč.

Šesti izborni kotar sa glavnim biralištem u Puli:
sudbeni kotari Pula, Vodnjan i Rovinj.
Seđmi izborni kotar sa glavnim biralištem u Krku:
sudbeni kotari Krk, Cres i Lošinj.

Od ovih sedam izbornih kotara i odnosno od sudbenih kotara, koji ih sačinjavaju, izključuju se porezne obćine i mjesta doznačena izbornim kotarima gradova, varoši i obrtnih mjesta i od drugog, petog i sedmog izbornog kotara odnosno sudbenih kotara ondje naznačenih, izključuju se nadalje porezne obćine i mjesta doznačena prvom izbornom kotaru.

§ 8. U izbornih kotarima naznačenih u § 7. svaka mjesna obćina je biralisti.
U mjestnih obćinah, čiji je teritorij doznačen raznim izbornim kotarima, svaki dio mjestne obćine (jedan ili više poreznih obćina ili odlomaka) doznačen drugom izbornom kotaru, jest također biralisti. Izborna siela unutar odnosenog obćinskog područja određuju politička kotarska obćina, saslusav prije glavara obćine.

§ 9. Prvi izborni kotar naznačen u § 7. bira tri zastupnika, svi ostali izborni kotari naznačeni u istom § biraju po dva zastupnika.
Birači svih obćina ili obćinskih dijelova (porezne obćine, obćinski odlomci) uključeni u svakom pojedini od izbornih kotara naznačenih u § 7. sačinjavaju jedno izorno tijelo.

§ 10. Za obći izborni razred sačinjavaju:
prvi izborni kotar sa glavnim biralištem u Piranu:
sudbeni kotar Piran osim poreznih obćina Sv. Petar na Piranšćini, Kaštel i Korte d' Izola;
sudbenog kotara Koper porezne obćine Koper, Milje, Vale d'oltra te porezna obćina Lazaret osim mjesta Pobegi i Cesari;

sudbenog kotara Buje mjestna obćina Umag i Čitanova.

Drugi izborni kotar sa glavnim biralištem u Poreču:

sudbeni kotari Buje, osim mjestnih obćina Umag, Čitanova i porezne obćine Krasica;
sudbenog kotara Motovun, porezne obćine Motovun, Sv. Nedilja i Višnjani, mjesto Oprtalj te porezna obćina Višnjada osim mjesta Ferenci;

sudbenog kotara Poreč porezne obćine Poreč, Tar, Vabriga i Frata i porezne obćine Poreč i Vrsar i Funtane (mjestna obćina Vrsar);
sudbenog kotara Pazin, mjesto Pazin;

sudbenog kotara Labin porezna obćina Labin i mjesto Plomin;
sudbeni kotar Rovinj osim mjestna obćine Kanafanar;
sudbenog kotara Vodnjan porezne obćine Vodnjan i Svetivincenat;

sudbenog kotara Pula porezne obćine Galezan, Fazana i Sijan;
sudbenog kotara Lošinj porezne obćine Mali Lošinj i Čunski, mjesto Valiki Lošinj i mjestna obćina Osor osim porezne obćine Puntakriz;

sudbenog kotara Krk porezna obćina Krk
Treći izborni kotar sa glavnim biralištem u Puli:
prva dva izborna kotara opredjeljena u poreznoj obćini Pula za izbor zastupnika, varoši i obrtnih mjesta (§ 4 zadnje poglavje) i predgradje Sv. Polikarpo.

Četvrti izborni kotar sa glavnim biralištem u Koprju:
sudbeni kotar Koper osim poreznih obćina Koper, Milje, Vale d'oltra i Lazaret, izključiv ali iz ovog posljednjeg mjesta Pobegi i Cesari.

sudbeni kotar Podgrad;
sudbenog kotara Piran porezne obćine Kaštel, Sv. Petar na Piranšćini i Korte d' Izola;

sudbenog kotara Buje porezna obćina Krasica.
Peti izborni kotar sa glavnim biralištem u Motovunu:
sudbeni kotar Buzet osim mjesta Buzet;

sudbeni kotar Motovun osim poreznih obćina Motovun, Sv. Nedilja i Višnjani, mjesto Oprtalj te porezna obćina Višnjada, ali izključiv iz potonje mjesto Ferenci;

sudbeni kotar Poreč, osim poreznih obćina Poreč, Tar, Vabriga, Frata, Vrsar i Funtane.
Seđti izborni kotar sa glavnim biralištem u Pazinu:
sudbeni kotar Pazin osim istoimenog mjesta;

sudbeni kotar Labin osim porezne obćine Labin i mjesto Plominj;
sudbeni kotar Vodnjan osim poreznih obćina Vodnjan i Svetivincenat;
sudbenog kotara Rovinj mjestna obćina Kanafanar;

sudbeni kotar Pula osim dijela porezne obćine Pula, koji sačinjavaju treći izborni kotar naznačen u ovom §, i osim poreznih obćina Galezan, Fazana i Sijan.
Seđmi izborni kotar sa glavnim biralištem u Voloskom:
sudbeni kotar Volosko;

sudbeni kotar Krk osim porezne obćine Krk;
sudbeni kotar Cres;
sudbeni kotar Lošinj osim poreznih obćina Mali Lošinj;
Čunski;
Osor, Nerzino, Sv. Jakov i mjesto Valiki Lošinj.

§ 11. Drugi izborni kotar naznačen u § 10. bira dva zastupnika, svi ostali izborni kotari naznačeni u istom § biraju po jednog zastupnika.
Svaka mjestna obćina je biralisti.
U mjestnih obćinah, čije područje je podjeljeno na više izbornih kotara, vriedi koliko je određeno u § 8.
Svi birači jednog izbornog kotara sačinjavaju jedno izorno tijelo.

§ 12. Svi sudbeni kotari, mjestne ili porezne obćine naznačene u prvajjih paragrafih razumjevaju se u onom zemljistom obsegu, koji u svakom pojedini obostoji za vrijeme, kad su uređeni izbori.
U slučaju da u jednoj mjestnoj ili poreznoj obćini, birači ne mogu biti određeni, birači su uređeni u ostaloj mjestnoj ili poreznoj obćini, dođe se anužnog ne promijeni krajinski izbori kad vriedi te svoje pravo glasa u izbornom kotaru, kuma pripadaju prije ustrojstva novog sudbenog kotara ili nova (mjestna ili porezna) obćine.

Obseg mjesta naznačenih u predjačim paragrafih, biva naredbenim putem određen od Namjestništva u sporazumu sa zemaljskim odborom. (Nastavit će se).

Pogled po Primorju.

Puljsko-rovinjski kotar:

Pula 9. IV. 1908.
Pred malo dana obrzala je mjestna podružnica „Lege naz.“ svoju glavnu skupštinu na kojoj je došlo učitelj u „Legino“ kovančići talijana u Banjolama g. Corradini te dao svoju ostavku. U Banjolama je upisano na karti da ide u školu oko 40 djece nu dolitine ju polazi samo desetorica koji ni beknuli talijanski nezaduju. A efor Corradini opet ne zna ni beknuli hrvatski i što ti nevoje ljute.

Savijih tim da je član „Legoe“ g. Petronio pametno predložio neka se „Legio“ okani okolitice i hrv. mjestna, ipak u većini članova još vlada fanatizam i uvjerio je da je ovo „terra romana“.

A što ćemo im mi učiniti. Puštimo ih da se vremenom razrijezne. Brizni ljudi!

Dne 8. t. mj. prispio je amp te odsjec u Hotel Belvedere, sin njemačkog cara sa dvojicom vojničkih dostojanstvenika u pratnji. Dan zallm je odputovao.

Dne 4. tek. mj. u večer obrzala je „Citaonica“ svoju glavnu godišnju skupštinu koja je ispala nad svakim očekivanjem, toliko radi mnogobrojno nadostih članova, koliko radi krasnih uspjeha. Sa velikim zadovoljstvom uzelo se na znanje odborovo izvješće, te su u novi odbor izabranj svi stari odbornici gg. dr. M. Laginja, dr. I. Zucccon, Bekar, Turšić, Jelusić, Legiša i Stihović. Ovi će se konstituirati i izabrati predsjednika i tajnika.

Dne 6. t. mj. u 10 sati u jutro obrzala je „Narodna radnička organizacija“ svoju glavnu skupštinu. Po statutima organizacije, dužne su svo područje da svakih tri mjeseca podaju matič u Trstu točan račun o svojim djelovanju, te tom prilikom daju taj račun i članovima. Krasan je doadašnji uspjeh. Upisalo se jo 428 članova, to je lep broj, nu isti mora još mnogo ponarasti, a ponarasti će sa sigurno kad ljudi vide kako organizacija posteno i lepo radi.

Inkastrolo se K 2480-45. Izdalo se za pripomoći, upravnice troškove lid. K 944-45. Ostaje dakle čistio u blagajni K 1586—

A volič su i moralni uspjehi društva. Najbriže imademo jedno jako disciplinirano radničko drustvo, osiohodilo se hoistinteku blagajnu za arasonale iz dobijalističkih ruku i pobjedilo na cjelel Jlinji, a sdda čemo uređiti unutraje stvari te blagajno.

Upozorujemo ovlmo nado ljude u Puli i okolica da kupuju svaki dan „Omnibus“, jer će u njem naći svaki poziv i vješt ličudo, sa organizacija, što ovo nije moguće objavodaniti preko N. S. jer izlazi jednom na tjedan.

Ovili dana spustili su ovdje u moro plivačeli dok ratno mornarice. U taj dok moći će ladje od 6000 bačeva. Sialjko za vodu tjeraju dva dinamostroja.

Lošinjski kotar.

Mali Lošinj 6. 4. 1908.
Na prvi tek. mj. stiglo je svečano otvorenje vojničke hoistintičke kuće u Čikali. Prizivalovali su službeno svečanosti namjestnik Hohenlohe sa supruguom, F. R. M. Polterač, i mnoge druge liganosti od ministara i kopnene vojske. Otvorelo se je lano i ođieljenje eskadre. Bilo ja govora, šaljica i nadzavica.

Ovili prilikom upozorujemo sve nese novinstvo neka se već jednoro okaji tudašnja mjestna. Gornje mjesto zove nas narod Čikač, a dolazi iz riječi Čaknje. Tamo su nismo Lošinjske žene u blaženo ono vrijeme Lošinjskog blaženstva, kad je slavila glavio jedrenjaja, čekale svoje mila, i druge na prolazu brodama iz juga-u Trut. Dugo je znalo biti to čekanje. Po ciele dane i noci na izmjenu čekale su vjeznu, uzbuđeni, ljubeći, malje, druge sestre. Nije ih prečilo ni slabo vrijeme ni dugo čekanje, jer čeknja za mlim koji se vraća sve znade svjadati.

A talijanski, ljuti ljudi duamami, prekretilo nas lepo, ubavni Čikali u Čikali jer da to dolazi (bdože iz riječi Čikala naj-mje cvrčak kojiji da latito u ljetu mnogo imade!

A gdje noma kod nas cvrčaka u ljetu! A žalostno je da i nado uhoiti, promda nelotitice, opomnaaju tudjijica.

Unio 4. 1908.
Dne 80. t. mj. došli su onjo iz Malog Lošinja, talijanski, izletnici, na čelu im Padrina da ustanove „leginu“ podružnicu.

Najviše se je, zanimaju, za izletnike učiteljica Nikolić. Ona je bila kao luda. Reč bil, da su ju školske obćinai pogojle ovamo širiti talijanstvo, a ne učiti djeću, jer ovu nikako nu učti. Gosp. Prčić, dođite pohoditi našku školu, pak čete groznih vidjeti i čuti. Upućujemo vas na dopise u „Omnibusu“, dne 9. III., 10. III. (dopisi iz Malog Lošinja).

Inače izlet je slabo prošao, u večer malo da se plus tukli.
Gledč izvješene čisto talijansko table na našoj dvojezičnoj pučkoj školi, kapetan Mossetig mirno šuti.

Sad je red na našim zastupnicima, da se za stvar zauzmu, i da pokazu nekojoj gospodi što smiju, a što ne smiju učiniti, a opet, da nekoga pozovu na vršenje svoje dužnosti.

Cres 5. 4. 1908.
Ovili dana, kad je bio ovdje, da nra pošjeti naš zastupnik Spinčić, i da kao predsjednik Družbe sv. Ćirila i Metodaa pregleda ovdješnju družbinu škold; koja je hietom ove godine ostaviana i koja već krasno napreduju; prikazali smo mi spomienik, koji će vječno sjedati potoćmo na ovd i liinjsku godinu, kao početak nove ore u Cresu. Bez ikakve svečanosti — jer nam to nedopušta „ožbiljnost“ vremena kad je krv risliji „potekli“ po Creskim ulicama — odkrivenu je u vestibulu družbine škole ploča od namirapca, sa napisom u zlatnim slovima, izradjenim u Trstu. Spomenik je dar harnog građanstva, koje preko svoje djece uživa blagodati ove škole. Nadpis na ploči glasi:

Na vječni spomen čast i slavu deotvorne istarske družbe sv. Ćirila i Metodaa koja je, pod predsjedništvom prof. Vjekoslava Spinčića narodnoga zastupnika podigla prvu hrvatsku školu u Cresu, te je blagodarno preda puku da se ostohedi zastarjelom umnog rebotva postavio zahvalni Gressan i ružu MOMVII.

Ovom prigodom spomenuli nam je, da je g. prof. Spinčić bio veoma zadovoljan uspjehom ove škole.

Onaj obćinski redar, koji je svojim nabljom prolilo toliko nedužno hrvatske

Jur. I još mi je rekao, da je i na Staniću jedan od onih kako i Sime, da ima četiri oči na, da još ni progleda da da bi malo oko sebe pogleda, da bi videl ču mu zada viš.

Fr. Ma znate kume, kada su već beštije progledali onda neznam ču bi rekao ako ne da su ti ljudi gori od buece nanci nemoren reč, vajda nanki Bog neće, da se od takovih ljudi govori.

Jur. Bog niman vrijeme, ma čemo se ja mislim još do ošen dan kad god kuntrat ako ne drugi ma almeno va šivanu.

Fr. Bog, Bog.

Razne viesti.

Narodni darovi.

Mate Zlatić od Mata iz Prapoča daruje Držbi sv. C. 1-M 1 K.

Za vojničke bjegunce.

Ponovno upozorujemo naš narod neka se okoristi ovom Carevom jubilejnom godinom kad se mogu svi vojnički bjegunci kući vratiti.

Neka osobito svećenik s oltara, učitelj i svi koji o tome doznadu, šire tu vijest te upute ljude.

Tko hoće, da uživa tu blagodat, a ne zna gdje i kako da se je javi, neka se obrati na: Oesterreichisch-ungarische Kolonial Gesellschaft Beč (Wien) VII. kotar, Mariahilferstrasse 48. To je austrijsko društvo, koje zborom i tvorom podupire izaslanje naše monarhije, i daje besplatnu uputu svakomu u kojem god jeziku traži.

Predavanje o naših obalah.

Dne 1. t. mj. prigodom otvorenja Jadranske izložbe u Gracu, predavao je pred otmjenim obćinstvom štajerskog glavnog grada dvorski savjetnik Dr. Franjo Swida, pročelnik izložbenog odbora. Njegovo predavanje o saobraćaju osoba na Adriji zanimivo je i za nas.

Usljed slabih svezaha — rekao je gohofrat — malo je tko i mislio, da jadranske obale uzme ciljem svog zabavnog pitanja. Tek kasnije probudjen je interes i nastala je čitava njemačka biblioteka o ljepotah ovih naših zemalja. Adrija je bila otkrivena. Sada — ovo su doslovne riječi g. Swida — privatnici i vlada nastoje, da zemlje na Adriji opet otvore kulturi, te nema dvojbe, da će ovo nastojanje imati liepog uspjeha".

Koliko li krvave ironije za nas u ovih riječih!

Nakon ovog uvoda g. je Swida potanko opisivao i prikazivao ljepote naših gradova iz Trsta niž Istarsku i dalmatinsku obalu do Boge Kotorске, gdje je kultura cvala, dok se za kulturu sa sjevera jošu ni znalo nije.

Iz sjednice pododborna slobodne agrarne sveze carevinskog vica.

U petak dne 3. o. mj. imao je pododbor rečeno sveze svoju sjednicu, na kojoj se je razpravljalo o osjegovanju radnika na starost i nemoč. Stvoren je vrlo važan zaključak za naše kmetove i poljske težake. Pododbor je naime zaključio, da je slobodna agrarna sveza za osjegovanje radnika na starost i nemoč ali zahtjeva ujedno, da se takav zakon za osjegovanje protagne i na male obrtnike, poljodjeljskih radnika, poljodjelaca i samih pojednika. Kad nebi carevinsko vijeće na taj zaključak pristalo, tada bi članovi agrarne sveze glasovali protiv i protiv osnovni o osjegovanju radnika. Pošto je pako agrarna sveza po broju članova najmnogobrojnija u carevinskom vijeću (jer njoj pripadaju članovi sviju stranaka i sviju narodnosti) to imade mnogo nade, da će njezin zaključak biti lakodjer prihvaćen.

Krvari sprovod u Rimu.

U Rimu sprovodi prolaze kroz via Glusati u kojoj ulici imade svoje sjedište austrijski zaštitnik kod Sveto Stolice. Pošto su se višo puta događjalo demonstracije kad bi kakav ophod ili sprovod socijalista prolazio mimo poslanstva, te bi u

znak prezira socijalisti obrnuli na tla svoje zastave, policija je njima zabranila prolazak sa sprovodima preko te ulice. Dno 2. t. mj. imao se je vršiti sprovod jednog radnika imenom Premucci. Sprovodu je prisustvovalo oko 1500 ljudi, većinom socijalisti i anarhisti, čijim blagom Italija hvata Bogu ne oskudjeva, tužno njoj sreća!

Došavši do ugla ulice Glusati, htjedose silom preći preko ulice te se dogodi užasan sukob sa redarima. Čovjek koji je vozio mrtvaca pobjegao je od straha, pučalo se revolverima, tuklo se štapovima. Upravo mimo je prolazio pun voz opeka, a moji ti socijalisti i anarhisti skočili na voz pa udri da se baca na redare, u jednu rješ prava bitka. I to u srđu civilizirane Italije! Na koncu je bilo 3 mrtvih, Chiarella 34 godina star i Pallocca 18 godina star oba ljudi anarhisti, te neki Milani 40 godine star. Ranjenih je 12. Šb sprovoda i 6 redarđ.

Bosanski vojnici u Trstu.

Najavljena promjena mjestne posade obavilin se je jučer. Prispjelo je najmo bosansko-hercegovacka četvrta regimenta, koja je bila u Beču. Došla su 3 bataljuna, jer četvrti se redovito u pokrajini sastava.

Glasilo socijalista „Laboratore“ od prošlih dana javljajući ovu vijest, ne može da zataji svoje čistokrvno talijanstvo, koje odiše mržnjom na svo što je slavensko. Prikazuje ih kao ljude „od izтока“, htijeli ih time predložiti kao one ustaše, koje su u turskim vilajetima stvorile egoistično težnje evropske diplomacije, a njihovo ponašanje označuje „macedonskim“. Na te osvade na neđužnu čeljad, mi ne ustajemo na obranu, nego samo poručujemo gospodi u socijalističkom logoru, da su mnogi i to nedavni dogodjaji dokazali da Macedonija i Bosna niese baš toliko daleko od Trsta. Zadnji nastaj na kavanu „Specchi“ mogao bi posvjedočiti.

Želudčane kapljice prije zvane i poznate pod imenom Markove kapljice.

Sredstvo proti slabosti želudca, imenito proti pomamkanju teka za jelo, proti grcu i gripama u želudu i trbuhu, proti nadutosti i vjetrova. Pošlje teško mastino ili preobilnog jela podupiru naravno probavu. 1 tuca 4 K., 5 tuca 7 K., 10 tuca 12 K., franco postavljeno na svaku pošku.

Molim izvoliti mi poslati još 12 botica želudčanih kapljica jer mi nužno treba pošta na meni upravo kod dvorca Božo Pačić. Kad bi stariš Mollm pošaljite mi jedan tuca kapljica pošto pošto sam njezere već kod prijašnjih naručba da dijeluju izvrtno, te ču svakom zgodom iste moje prijateljima preporučiti. — Ovakovih dopisa, koje ne mogu sve ovdje navesti imademo još mnogo, te stoje svakome na vidj.

Ove kapljice pripravlja samo Gradska ljekarna u Zagrebu, pak zato treba kod naručbe pisati točno na adresu:

Gradska ljekarna Zagreb,
polag trg sv. Marka 20.

Prva slavenska tvornica ura za tornjove

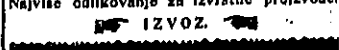
Franjo Moravus,

BRNO. Nova ulica 25. MORAVSKA.

tvori i razaslijo ure za crkvene zvonike, dvorce, škole, tvornice, -- vječnice, letnikovce -- samo u izvrstnoj izradbi -- vrlo jeftino.

Čuvano nadzorne ure. Glasnici kaže se na zahtjev batava Najviše odlikovanje za izvrstne proizvođe.

IZVOZ.

U interesu vinogradara!

Upozoruje se gospodarске zadrüge, posjedalke i trgovce da je glavno skladište za prodaju u Primorju poznatog

Sumpora specijaliteta Albani kod Pesaro

vlastništvo
Sumpornih ruda Trezza-Albani-Romagna
povjereno isključivo tvrdki

Paolo Rocco e Nipoti Trst i Rovinj

Za cene i obavjesti obratiti se jedino navedenoj tvrdki ili njezinim opunovlastnicima u Poreču gospodinu Egilio Rocco, a u Rovinju gospodinu Antonio Blondi.

o ISTARSKA POSUJILNICA u PULI o

Prima zadrugare, koji uplaćuju udružnih članova jedna ili više po krana so.

Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije član to plaća od tatoga 4%.

Dato bez ikakvog odbitka.

Vraća na štednju uloženo iznosa od 1000 K bez predhodnog odkasa, a iznosa od 1000 K ako se nije kod uložnja englasno ustanovio vedi ili manji rok uz odkas, uz odkas od 3 dana.

Zajmovo (posude) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku i sadržnicu uz garanciju.

Uredovni sati svaki dan od 9—10 sati prije podne i 3—6 sati pošlo podne; u nedjelju i blagdana zatvoreno.

Društvena pisarna i blagajna nalazi se u vialo Carrara vlastita knuđ (Narodni Dom) prvi pod deano, gdje se dobivaju pobliže informacija.

Ravnateljstvo.

Dvostruki elektro-magnetički KRIŽ ili ZVIEZDA

R. B. broj 86967.
Telefon br. 45—22.

jest elektro-magnetičkim načelima sastavljen stroj, koji kod uloga, reume, astme (težkog disanja), napavanja, zujenja u uhu, neuralgije, glavobolje (si-grane) kucanja srca, zubobolje, suševne slabosti, studeni ruku i nogu, padavica (epilepsije), mokrurju, postolja, njužnosti, nevijestan, angihast, držanja na tijelo, infusane, nevijestane sa bijelom hriša, bilje (makrokrvnosti), želudčnih grčeva, baričestosti, lahanas, pneumokrvnosti, svih udnih grčeva, hopchendris, ljelanjski grčevi, hémorrhoida, kao i kod svečebih slabosti itd. služi kao nenadkriljivo sredstvo, pošto elektro-magnetička struja celim čovječnim telom djeluje, čime se rečeno bolesni u najkraćem vremenu liječe.

Poznato je, da liečnici kod navedenih bolesti višekratno elektrizovano tijelo upotrebljavaju, ali ipak na taj način, da jaka struja samo probušnu i tomu vremenu kroz telo prolazi, dočim naprotiv temu struja elektro-magnetičnog križa ili zvijezde R. B. broj 86967, kako je već rečeno, umjerenim načinom napreknuto na telo djeluje, što svatko brijem sliećenju dovidi, nego li prvi postupak. — Do 20 godina stare bolesti liječene su sa mojim strojem posve! Od liječenih sa mojim strojem R. B. broj 86967 izručeno zahvala kao i od odučenih sloujeva izasne svjedoke i prisvojce iz sviju strana svijeta pohvaluju se u mojoj pisanoj hriši, gdje stoje svakomu u svako doba na vidj. **GDJE NIIEDAN LIEK NIE POKODAO, MOLIM POKUSATI MOJ STROJ,** jer je to sigurno erodstvo proti gore navedenim bolestima, a onaj bolesnik, koji po mojem stroju nabii bio liječen najduže u roku od 45 dana, dobiva novac natrag.

Upozorjem osobito p. n. obćinstvo na to, da se moj stroj ne smije zamjenjivati za Voltinim, koji je poradi svoga neuspjeha zabranjen u Njemačkoj kao i u Austro-Ugarskoj, dočim moj dvostruki elektro-magnetički križ ili zvijezda R. B. broj 86967 osobito se hvati i uživa vnašrednu dopadacost poradi svoje izvrstne ljekovitosti.

MALI STROJ STOI 6 K. Rabiti ga mogu samo djeca i jako slabe gospođe.

VELIKI STROJ STOI 8 K. Rabi se kod ostarijelih 20 godina. kroničnih bolodim.

Doplajvanje i naručbe obavljaju se u hrvatskom jeziku. Puzničem ili ako se novac usnapred pošalje, razaslijo glavna prodavaona za tu i inozemstvo.

ALBERT MÜLLER,
Budimpešta, V/41. Kotar,
Vadar-ulica br. 34.

NARODNA TISKARA

Utemeljena god. 1894. Utemeljena god. 1894.

LAGINJA i dr. Pula, via Giulia, 1.

Preporuča se općinstvu svoju tiskaru, knjigovežnicu, papirnicu i tvornicu pečata.

U papirnici mogu se dobiti sljedeći:

Molltvenici:

Utjeha starosti. Čvrsto uvezan. Tiskan velikim slovima, po K 1-80, 1-80 i 2-50.	Poljelimo se. Uvezan u veoma finu kožu po K 7-80.
Isus prijatelj djece. Čvrsto i liepo uvezan, po K —60, —70, —75, —80, —90 i 1—.	Pobožni štenik. Uvezan u mehku crnu kožu po K 1-80.
Andjelo čavar. Molltvenik za djecu, po K —40, —50, —60, —70 i — 90.	Pobožni mornar. Uvezan u tvrde korice po K —80.
Sv. Anton Paduanski i njegovo životanje. Elegantly uvezan po K 1-80 11-80.	Nasom nakladom izaslo su sljedeće knjige: Ob uljudnom i pristojnom ponašanju po K —40.
Vrtilo Gospodnji. Uvezan u kožu, po K 3—.	Putovanje N. V. B. „Marije Terezije“ na Male Antile i Kubu. Pjesma, K —40.
Hijeb nebeski. Uvezan u baršumastu crnu kožu sa zlatorezom po K 3-80.	Dot u Klini. Pjesma, K —40.
Slava Bogu a mlr ljudem. Uvezan u finu kožu po K 4—.	Dral radunar ili progledna knjžlica za proračunanje dnevnice, K —80.
Vjoneac bogoljubnosti. Uvezan u fino tvrde korice po K 2-40 i 4—.	Knjžlica nedjeljne nadnice (u hrvatskom, njemačkom ili talijanskom jeziku) K —80.
	Komistionalne knjžlice, K —80.